

София, 23. X. 1940 год.

ГОДИНА ТРИНАДЕСЕТА

ЛИТЕРАТУРЕНЪ ГЛАСЪ

1727 ЛАЗАРЪ ПАНОВЪ
РАКОВСКИ 161 ТУКЪ

3 ЛЕВА
БРОЯ

СЕДМИЧНИКЪ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО, НАУКА И ОБЩЕСТВЕНИ ВЪПРОСИ

Редакторъ Д. Б. МИТОВЪ

486

СРЕЩА

Това се случи въ Добруджа. Нашите полка, току-що пристигналъ на фронта, бѣ изпратенъ да „позакърпи“ позициитѣ. Всички бѣхме още много млади, голо-

бради, не влизали въ бой.

Плтувахме презъ цѣлата нощъ презъ небрани царевични ниви, угери и стърнища, за да пристигнемъ навреме на мѣстоназначението си. Зазоряваше се: изтокътъ, окжпанъ въ пламъци, розовѣше. Виждаше се, че идва, настъжава денътъ, и заедно съ него неизвестността и опасността на сражението.

— Сега ще стане кръшението ни! — провикна се единъ отъ взводе.

— Страхъ ме е . . . нѣщо! — се обади другъ.

— Страхъ ли те е? Отъ кого... отъ неприятеля? . . . Тогава, да ти кажа, ти си билъ цѣла лѣта,

на! — подкачи смѣло трѣбачътъ и плуо.

Останалитѣ като че се засравиха и никой вече не продума.

Дадохъ ни малка почивка. И веднага всички, заставени отъ безсънието и умората на дългия пѣтъ, налѣгаха по гърбъ на земята. Едни, подпъртали се на пушкитѣ и раничитѣ си, задрѣмаха. А защо ли не ми се спѣше? Погледнахъ плахо наоколо: тукъ, тамъ изтърбушени коне, счупени коли, дълга ивица отъ изоставени окопи, опразднени ракли, обертати съ колелата изгоре, манерки, телефонни жици и разни превързочни материали. Личеше по всичко, че ржката на разрушението е минала тукъ наскоро. Болезнено се сви сърдцето ми.

Въ това време дадохъ заповѣдъ за трѣгване. Войниците се раздвижиха, справяха, подреждаха. Лопаткитѣ и канчетата задрѣнкаха. Възрѣхме отстрани на пѣтя — тихо, предпазливо. Умората ни като че бѣше съвсемъ изчезнала. Изпрѣчи се едно полуразрушено село. Никой нѣмаше въ него. Още димѣха нѣкои западени кжши. Но какво бѣше това? Надъ главитѣ ни профуча нѣщо

като грамадна птица и-буф! — прѣвиятъ снарядъ избухна нѣкъде наблизу. Още единъ и още единъ . . .

Сърдцето ми заби по-силно. Трѣпки ме побиха. Студена потъ изби по челото ми. Но това бѣше за мигъ. По-късно вече свикнахъ, не имъ обрѣщахъ внимание. Дори по нѣкога и се шегувахме съ тѣхъ.

— Дръжъ го, другарю . . . Ахъ, жалко, че го изплесна . . .

— Нищо, другъ ще дойде . . .

— Другъ . . . Но може да е безъ златна гривна.

Като послѣствие отъ тия снаряди, взводоветѣ се раздѣлиха на четири различни посоки. Нашиятъ взводъ отъ кжша на кжшъ прѣвъ излѣзе на открито. Изведнажъ по насъ затрака картечница. Прѣснахме се въ верига. Сега пѣтъ куршумитѣ ни заставиха да се отдалечимъ единъ отъ другъ. Но всъ върѣвѣхме напредъ и напредъ. Никой не знаеше кога и кжде да спрѣмъ. Куршумитѣ зачестиха. Отъ лѣво и дѣсно падаше по нѣкой раненъ или убитъ. Веднага другъ го замѣстваше, но и той подиръ нѣколко секунди охне така страшно болезнено, политне на една страна и се зарови въ земята. Орѣдѣхме. И чухъ заповѣдъ:

— Залѣгни!

Сврѣхъ се въ една плитка дупка, изровена отъ снарядъ. Погледнахъ напредъ — тамъ пѣкъ залѣгналъ ротниятъ. Полазихъ на лакти къмъ него.

— Ти знаешъ ли, че сме отишли много напредъ!

И наистина, ние бѣхме на трийсетъ или четиридесетъ крачки отъ неприятеля. Виждахме пушкитѣ имъ да стърчатъ надъ окопа. Обърнахъ се и видѣхъ, че и другитѣ части — срѣдъ градъ отъ куршуми, идваатъ къмъ насъ. Накрая, като се изравниха на една линия съ насъ, и тѣ залѣгнаха. Чакъ тогава се обади и нашата артилерия — едно или две орѣдия само. Но все пакъ ни дадохъ малко куражъ. Отпредъ и задъ насъ снаряди, а надъ главитѣ ни щрапнели непрекъснато се разпукваха. Но ние мълчехме, плътно залепнали до земята.

Кѣсно следъ обѣдъ се даде заповѣдъ за втора атака. Излѣзохме надъ окопитѣ. И заедно съ едно мощно, непобедимо „ура“ — се понесохме напредъ . . .

Нощта падна съвсемъ. Не се виждаше нищо отпредъ. Частитѣ се размѣсиха. Кой кжде е, не се знаеше. Къмъ осемъ часа престана и боятъ. Никакви гърмежи не се чуваха вече. Тукъ тамъ само болезненитѣ охкания на нѣкой раненъ запълваха тишината.

Азъ върѣхъ самъ неизвестно накъде напредъ. Търсѣхъ частята си. Но изглежда, че съмъ се прѣстаралъ — отишълъ съмъ много напредъ.

Спрѣхъ срѣдъ полето и се послушахъ. Далече нѣкъде препускаше каруца. Като се изгуби, ронливиятъ шумъ отъ колелата, чухъ неясенъ говоръ. Изпърво не можахъ да разбера дали сж наши и трѣгнахъ по посока на говора.

Въ това време зърнахъ въ мрака нѣкаква фигура — съ бързи крачки да идва къмъ мене. Като се приближихме на една или две крачки — спрѣхме едновременно и двамата. Възрѣхме се — и двамата видѣхме, че сме чужди. Едно и сжщо чувство ни обзе. Нито той, нито азъ грѣмнахме. После, по силата на едно мълчаливо съгласие, двамата направихме кржгомъ и се отдалечихме.

Чакъ призори намѣрихъ своята частъ. Веднага ме запитаха:

— Е, кжде бѣше до сега? Помислихме, че си раненъ или . . .

— Бѣхъ на гости отсрѣща . . . Но за малко, разбира се . . .

После се сврѣхъ въ окопа, за вихъ се въ шинела си, но не за спохъ. Дълго си мислѣхъ за странната срѣща съ онзи непознатъ войникъ.

Панчо Михайловъ